

9. ԱՇԽԱՏՈՒԹՅԻ ՇԱՐՇ TURNOVER

Աշխատուժի շարժի մասին տեղեկատվության աղբյուրը վիճակագրական մշտադիտարկման մեջ ընդգրկված **միջին և խոշոր** կազմակերպություններից վարձու աշխատողների վերաբերյալ ստացվող պետական վիճակագրական հաշվետվություններն են:

Աշխատուժի շարժն աշխատողների թվաքանակի փոփոխությունն է (նաև՝ վերաբաշխումը)՝ աշխատանքի ընդունվելու և (կամ) տարբեր պատճառներով աշխատանքից ազատվելու հետևանքով:

Թերզբաղված (տեսանելի) են համարվում գործատուի նախաձեռնությամբ ոչ լրիվ աշխատանքային օր կամ շաբաթ (օրենսդրությամբ կամ տվյալ կազմակերպության կողմից սահմանված աշխատաժամանակի նորմայի համեմատությամբ) աշխատողները և հարկադիր արձակուրդում գտնվողները:

• Ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների վարձու աշխատողների թվաքանակը խմբավորելիս.

✓ *արդյունաբերության ոլորտում* ներառվել են հանքագործական արդյունաբերության, մշակող արդյունաբերության, էլեկտրաէներգիայի, գազի, ջրի արտադրության և բաշխման ոլորտի զբաղվածները.

✓ *գյուղատնտեսության ոլորտում* ներառվել են գյուղատնտեսության, որսորդության և անտառային տնտեսության, ձկնորսության, ձկնաբուծության ոլորտի զբաղվածները.

✓ *ծառայությունների ոլորտում* ներառվել են առևտրի, ավտոմեքենաների, կենցաղային արտադրատեսակների և անձնական օգտագործման իրերի նորոգման, հյուրանոցների և ռեստորանների, փոխադրումների, պահեստային տնտեսության, տեղեկատվության և կապի, ֆինանսական գործունեության, անշարժ գույքի, մասնագիտական, գիտատեխնիկական, վարչարարական և օժանդակ գործունեություն, վարձակալման և սպառողներին ծառայությունների մատուցման, պետական կառավարման, կրթության, առողջապահության և բնակչության սոցիալական սպասարկման, մշակույթի,

վարձույունների և հանգստի, սպասարկման այլ ծառայությունների ոլորտի աշխատողները:

The source of information on turnover of employees is the state statistical reports submitted by **medium and large-scale** organizations covered by the statistical monitoring.

The labour turnover is the change (also redistribution) in the number of employees due to accepting for work and (or) dismissing them for various reasons in the organizations/companies.

Underemployed (visible) are employed persons who had part-time job (compared to the working time norm defined by the legislation or by the company) by initiative of employer. Underemployed are also employees in forced leave.

• Grouping of employees by types of economic activity was made as follows:

✓ *in industry* are included employed in mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas and water supply;

✓ *in agricultural* are included employed in agriculture, hunting and forestry, fishing;

✓ *in services* are included employees in in trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, hotels and restaurants, transportation and storage, information and communication, financial, real estate, professional, scientific, technical, administrative and support activity, public administration and defense, education, human health and social work activities, arts, entertainment and recreation community, other service activities.

9.1. Աշխատուժի շարժն ըստ տնտեսության ոլորտների
 Turnover by Spheres of Economy

տարվա ընթացքում
 during the year

համապատասխան ոլորտի աշխատողների թվաքանակի նկատմամբ, %
 as share of the number of employees respective groups, %

	Ընդունվել են աշխատողներ Accepted employees					Ազատվել են աշխատողներ Dismissed employees				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Ընդամենը Total	20.1	18.5	20.4	21.7	20.3	20.1	18.3	18.7	19.7	19.0
Գյուղատնտեսություն Agriculture	49.4	42.4	66.7	56.5	50.1	37.5	35.1	65.9	52.0	53.3
Արդյունաբերություն Industry	28.4	25.0	27.2	27.4	25.5	32.9	26.7	25.0	24.7	23.9
Շինարարություն Construction	65.6	71.5	89.6	60.8	67.6	67.6	73.1	83.0	72.7	64.9
Ծառայություններ Services	15.1	14.0	14.3	13.8	17.0	13.9	13.4	12.9	11.8	15.7
այդ թվում. including:										
Փոխադրումներ, պահե- ստային տնտեսություն, տեղեկատվություն և կապ Transportation and storage, information and communication	17.8	17.9	11.1	21.6	15.1	19.3	19.1	12.0	23.0	17.8
Ֆինանսական գործունեություն Financial intermediation	25.1	15.6	27.9	31.4	27.8	14.6	14.8	17.1	17.2	18.9
Կրթություն Education	10.4	10.1	10.8	11.2	9.7	9.6	8.8	10.0	9.4	10.1
Առողջապահություն և բնակչության սոցիալական սպասարկում Human health and social work activities	8.8	6.8	8.4	8.5	11.0	9.5	7.9	8.5	7.4	11.5
Այլ Other	21.3	20.3	19.6	26.0	24.4	19.0	19.2	17.4	22.6	21.3

9.2. Աշխատանքից ազատվածներն ըստ ազատման պատճառների և տնտեսության ոլորտների
 Dismissed Employees by Reasons of Dismissal and Spheres of Economy

ընդամենը ազատվածների նկատմամբ, %
 as share of the total dismissed employees, %

	Սեփական ցանկությամբ <i>By one's own will</i>					Գործատուի նախաձեռնությամբ, կրճատման հետ կապված <i>By initiative of employer; due to dismissal</i>					Այլ պատճառներ <i>Other reasons</i>				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
Ընդամենը <i>Total</i>	73.2	69.3	70.0	70.2	80.6	11.2	16.2	18.2	14.7	7.0	15.6	14.5	11.8	15.2	12.4
Գյուղատնտեսություն <i>Agriculture</i>	73.1	60.9	76.0	73.0	67.1	14.3	14.9	13.5	15.4	20.1	12.6	24.2	10.5	11.7	12.8
Արդյունաբերություն <i>Industry</i>	74.6	63.7	64.3	59.6	81.9	11.9	23.5	23.8	18.3	6.3	13.5	12.8	12.0	22.1	11.8
Շինարարություն <i>Construction</i>	71.8	67.7	52.6	69.8	78.6	14.5	10.2	35.2	11.4	10.0	13.7	22.1	12.2	18.8	11.4
Ծառայություններ <i>Services</i>	72.6	72.8	78.6	68.9	81.0	10.0	14.4	9.7	16.2	6.2	17.4	12.8	11.7	15.0	12.8
Փոխադրումներ, պահեստային տնտեսություն, տեղեկատվություն և կապ <i>Transportation and storage, information and communication</i>	59.1	56.8	70.2	51.9	79.2	10.4	26.6	12.0	30.8	6.1	30.5	16.6	17.8	17.3	14.7
Ֆինանսական գործունեություն <i>Financial intermediation</i>	87.6	85.8	82.3	75.6	87.8	7.8	10.5	5.7	6.0	3.3	4.6	3.7	12.0	18.4	9.0
Կրթություն <i>Education</i>	62.4	69.2	74.9	74.3	70.5	15.8	17.7	10.5	10.3	9.4	21.8	13.2	14.6	15.4	20.2
Առողջապահություն և և բնակչության սոցիալական սպասարկում <i>Human health and social work activities</i>	72.6	72.9	82.2	86.8	61.0	12.9	18.3	11.2	8.2	5.7	14.5	8.8	6.5	5.0	33.2
Այլ <i>Other</i>	81.4	78.1	81.5	78.9	88.7	6.0	8.8	8.9	12.0	5.3	12.6	13.1	9.6	9.1	5.9

